

Силабус
освітнього компоненту ОК 1.02
(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Філософія

Назва дисципліни:	Філософія
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність:	193 Геодезія та землеустрій
Освітньо-професійна програма:	Геодезія та землеустрій
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=1347
Рік навчання:	1
Семестр:	1 (осінній)
Обсяг освітнього компоненту:	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю:	Екзамен
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	Філософії та педагогіки професійної підготовки
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Чаплигін Олександр Костянтинівич, доктор філософських наук, професор
Контактний телефон:	707-37-20, 707-37-86
E-mail:	<i>phil@khadi.kharkov.ua</i>

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є підготовка кваліфікованих фахівців у сфері гуманітарного знання в межах трансформування української освіти до європейського рівня, залучення студентів до кращих досягнень світової та української культури і формування на цій основі власного світогляду, філософської культури, творчого самостійного мислення, професійної та громадської позиції, пізнання навколишнього світу та самого себе.

Предмет: адаптована система знань щодо вивчення загальних закономірностей сталого розвитку транспортних технологій в їх історичному розвитку та соціокультурному контексті.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у студентів сукупності знань, вмінь та уявлень з основ теорії сталого розвитку транспортних технологій на рівні, який забезпечує практичну діяльність за спеціальністю.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: наявність повної загальної середньої освіти.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

ЗК 09. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства,

техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

РН 02. Організувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.

РН 03. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
1	2	3	4	5, 9, 14
1	ЛК Академічна доброчесність. Пізнання як предмет філософського аналізу	2		1, 8
	ПР Багатоманітність форм пізнання, місце серед них техніко-технологічного знання	1		5, 12, 14
	СР Вивчення матеріалу теми 1. Пізнання як процес відображення дійсності. Історико-філософські засади наукового пізнання. Форми пізнання.	0,5	3	6, 8, 9, 11
2	ЛК Пізнання як процес відображення дійсності.	2	2	2, 3, 19
	ПР Історико-філософські засади наукового пізнання.	1		3, 5, 6
	СР Вивчення матеріалу теми 2. Місце наукового та техніко-технологічного пізнання.	0,5	3	12, 13, 15
3	ЛК Техніка та технологія. Їх змістовне наповнення	2		3
	ПР Історичний характер визначень техніки та технології. Техніка та культура, техніка і людина.	1		4, 7, 8
	СР Вивчення матеріалу теми 3. Відмінність техніки від технології.	1	3	6, 8, 19
4	ЛК Поняття «техніка» і «технологія».	2		5, 13, 14
	ПР Сутність технократії.	1		4, 13, 14
	СР. Вивчення матеріалу теми 4. Особливості технократичного підходу в сучасному суспільстві.	1	4	11, 12, 16
5	ЛК Методологія та основні методи техніко-технологічної творчості.	2		1, 4, 5, 7
	ПР Методологічні засади вивчення техніки та технології. Методи техніко-технологічного пізнання.	1		7, 8, 10
	СР Вивчення матеріалу теми 5. Методологія наукових досліджень. Методи організації творчого процесу.	1	3	8, 15, 16
6	ЛК Методологія наукових досліджень.	2		6, 7, 13
	ПР Технологічні прийоми наукової творчості в дослідженнях.	1		10, 17
	СР Вивчення матеріалу теми 6. Методи організації творчого процесу.	1	3	12, 16
7	ЛК Основи філософії техніки та технології	2	2	16, 18
	ПР Еволюція філософії техніки та технології у XIX-XXI ст.	1		11, 12, 14, 19
	СР Вивчення матеріалу теми 7. Філософський погляд на техніку і технології.	1	3	12, 14, 19
8	ЛК Концепції філософії техніки та технологій у XX-XXI ст.	2		4, 5, 11
	ПР Становлення філософії техніки у XIX сторіччі.	1		8, 9
	СР Вивчення матеріалу теми 8. Філософія техніки як спосіб дослідження технічного знання.	0,5	4	9, 12

9	ЛК Техніка як діяльність.	2		2, 7, 14, 15
	ПР Інженерна діяльність у висвітленні філософії.	1		9, 11
	СР Вивчення матеріалу теми 9. Діяльність як предмет філософського аналізу.	1	3	11, 13, 15
10	ЛК Техніка як діяльність та предмет філософського аналізу.	2		4, 6, 18
	ПР Техніка – людина - природа: філософія єдності та протиріччя	1		8, 9, 13
	СР Вивчення матеріалу теми 10. Технічна діяльність як форма практики.	0,5	3	12, 13
11	ЛК Техніка як соціальний феномен	2		3, 5, 19
	ПР Техногенне суспільство, його сутність, структура та шляхи еволюції	1		8, 11, 15, 16
	СР Вивчення матеріалу теми 11. Техніка як головний елемент суспільного виробництва.	0,5	3	9, 10, 19
12	ЛК Сучасний етап розвитку інженерної діяльності і необхідність соціальної оцінки техніки.	2		6, 8, 9
	ПР Соціум і розвиток техніки і технологій: здобутки та протиріччя.	1		8, 9
	СР Вивчення матеріалу теми 12. Перспективи розвитку техніки	0,5	4	9, 10, 11
13	ЛК Проблема «діалогу» людини і комп'ютера	2		10, 14, 17
	ПР Сучасні виклики і проблеми у взаємодії комп'ютера і людини	1		11, 13, 15
	СР Вивчення матеріалу теми 13. Проблеми персоніфікації комп'ютера в діалозі «людина-комп'ютер». Етичні проблеми віртуальної реальності. Ефективна комунікація між людиною та комп'ютером.	1	3	11, 12, 14
14	ЛК Проблеми персоніфікації комп'ютера в діалозі «людина-комп'ютер».	2		5, 6, 9, 18
	ПР Етичні проблеми віртуальної реальності.	1		7, 9, 13
	СР Вивчення матеріалу теми 14. Здобутки та недоліки впровадження КТ в повсякденне життя суспільства.	0,5	3	12, 13, 16
15	ЛК Сутність та протиріччя техніко-технологічного прогресу	2	2	4, 5, 19
	ПР Онтологічні, гносеологічні та соціальні протиріччя сучасності у взаємодії техніки, технології і людини	1		5, 6, 8
	СР Вивчення матеріалу теми 15. Техніко-технологічний прогрес, його сутність та форми. Розвиток техніко-технологічного прогресу як умова розвитку людства. Протиріччя у відносинах між людиною і сучасними технологіями.	1	3	9, 10, 14
16	ЛК Техніко-технологічний прогрес, його сутність та форми.	2		3, 4, 6
	ПР Відповідність сучасної вищої освіти умовам розвитку техніко-технологічного прогресу людства	1	2	6, 7, 17, 18
	СР Вивчення матеріалу теми 16. Відповідність сутності техніко-технологічного процесу його формі	0,5	4	11, 12, 19
Разом	ЛК	32	6	
	ПР	16	2	
	СР	12	52	
	ІСПИТ	30	30	

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): -

Методи навчання:

словесний метод (лекція);
практичний метод (практичні заняття);
робота з навчально-методичною літературою;
відео-метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
самостійна робота.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних занять

2 До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:

- були присутні на всіх аудиторних заняттях (лекції, семінари, практичні);
- своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття;
- набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 36 балів, що відповідає за національною шкалою «3»);

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 36 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

3 Оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

4 Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

5 Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$PK^{екз} = 0,6 \cdot K^{поточ} + 0,4 \cdot E,$$

де $PK^{екз}$ – підсумкова оцінка успішності з дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен;

$K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю (за 100-бальною шкалою);

E - оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою).

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і складання

екзамену.

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

– призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

– призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

– участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів

– участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

– участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів

– участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

– виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно		FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;

- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Чаплигін О.К., Чхеайло І.І. Теоретичні та прикладні проблеми взаємодії науки, техніки і технології. Харків: Лідер. 2016, 198 с.
2. Чаплигін О.К., Бондаренко В.В. Людина. Суспільство. Творчість. Х. Лідер, 2021. 548 с.
3. Каслін М.Д., Пономарьов О.С., Чаплигін О.К. Основи філософії інженерної освіти // Навчальний посібник. О.К. Чаплигін, О.С. Пономарьов, М. Д. Каслін. Харків: ХНАДУ, 2017. 190 с.
4. Філософія (нормативний курс): навчальний посібник,-2-е вид., доп. і переробл. / О.К.Чаплигін, І.І.Чхеайло, Л.В. Філіпенко, Т.В. Ярмак. Харків: ХНАДУ, 2019. 200 с.
5. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів: ЛНУ імені Івана Франко, 2017. 364 с.
6. Філософія науки: підручник / Добронравова І.С., Сидоренко Л.І., Чуйко В.Л. та ін. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.
7. Філософія науки. Навчальний посібник / Сторожук С.В., Гоян І.М., Данилова Т.В., Матвієнко І.С. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2017. 588 с.
8. Філософія науки: навчальний посібник: [Електронне видання] / Кузь О.М., Чешко В.Ф. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с.
9. Філософія: [підручник] / М. Фюрст, Ю. Тринкс ; пер. з нім. В. Кебуладзе. Вид. 2-е Київ: Дух і Літера, 2019. 536 с.
10. Філософія для аспірантів: конспекти: навч. - метод. Вид / за ред А. Синиці. Львів: Ліга - Прес, 2017. 90 с.
11. Гринів О. І. Філософія: курс лекцій для аспірантів. Львів: Тріада плюс, 2016. 364 с.
12. Чаплигін О.К. Технологізований світ – нові проблеми та перспективи// Наука, техніка та технології в постіндустріальному суспільстві. Х.: ХНАДУ, 2013. С 26-92.
13. Чаплигін О. К., Сук О. Є. Моральний вимір та науково-технічний і технологічний розвиток // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: зб. наук. праць II Міжнародна науково-практична конференція 25-26 травня 2016 р./ за ред. О. Г. Романовського. Вип. 45(49): Ч. 1. – Харків: НТУ «ХПІ», 2016. С. 242–250.
14. Чаплигін О. К., Сук О. Є. Трансгуманізм як шлях розвитку техносфери // Філософія в сучасному світі: матеріали міського науково-практичного семінару, 17-18 листопада 2017 р.// Ред. кол. Я.В. Тарароєв, А.В. Кіпенський, Д.В. Перевалова та[ін.]. – Харків: «Точка». 2017. С. 108-110.
15. Чаплигін О. К., Сук О. Є., Чистіліна А.О. Техніка та технологія як фактор прискорення антропосоціогенезу // POLISH SCIENCE JOURNAL (ISSUE 3(36), 2021) - Warsaw: Sp. z o. o. "iScience", 2021. Part 4. 174 p.

16. Чаплигін О. К., Сук О. Є. Наукова, техніко-технологічна творчість та майбутнє людини // Місто. Культура. Цивілізація: матеріали VIII міжнар. наук.-теорет. інтернет-конф., Харків, квітень 2018 р. / [редкол.: М. К. Сухонос (відпов. ред.) та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 288 с. С. 280-283.

17. Чаплигін О. К., Сук О. Є. Техногенне суспільство як особливий тип цивілізації // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Філософія геокультури" історичні та соціальні засади" присвяченої 95-річчю кафедр філософії та правових дисциплін, 28-29 листопада 2017 р. Харків, 2017. 285 с.

18. Чаплигін О. К., Сук О. Є. Моральний вимір технологізованого суспільства // Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали У1 Міжнар. Наук.-практ. конф., 14-15 вересня 2018р. Харків-Лиман, 2018. С.123-127.

19. Чаплигін О. К., Сук О. Є. Інтелектуалізація техніки як особливість сучасної фази техногенезу // Філософія в сучасному світі: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції 16-17 листопада 2018// Ред. кол. Я.В. Тарароєв. Х.: Точка. 2018. 214 с.

Додаткові джерела:

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Файловий архів ХНАДУ <http://files.khadi.kharkov.ua/component/comprofiler/login.html?>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.go>

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни

_____

(підпис)

Олександр ЧАПЛИГІН

(ПІБ)

Гарант освітньо-професійної програми

_____

(підпис)

Анжеліка БАТРАКОВА

(ПІБ)

Завідувач кафедри філософії та ппп

_____

(підпис)

Володимир БОНДАРЕНКО

(ПІБ)

Завідувач кафедри ПДГіЗ

_____

(підпис)

Євген ДОРОЖКО

(ПІБ)